

e-Book

นักวิชาการเตรียมสอบราชการ

จัดทำโดย นักวิชาการเตรียมสอบข้าราชการ



คู่มือเตรียมสอบ

ความประพฤติและการปฏิบัติของวิชาชีพ

(ครูผู้ช่วย)

อาชีวศึกษา

2560

เนื้อหาประกอบด้วย

- วินัยและการรักษาวินัย
- คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
- มาตรฐานวิชาชีพ
- จรรยาบรรณวิชาชีพ
- สมรรถนะวิชาชีพ



จำหน่าย e-book, mp3 , video
 คู่มือเตรียมสอบราชการ คู่มือสอบท้องถิ่น นักวิเคราะห์นโยบายและแผน อธิการ นักพัฒนาชุมชน
 ปลัดอำเภอ ทาราชการ หัวหน้างานรัฐต่างๆ



259.-

ขอบเขตเนื้อหา

ส่วนที่ 1 วินัยและการรักษาวินัย

ความหมายของวินัย	7
ความสำคัญของวินัยที่มีต่อการศึกษา	7
จุดมุ่งหมายของวินัย	8
การรักษาวินัย	8
บทบาทของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการรักษาวินัย	7
วัตถุประสงค์ของการรักษาวินัย	7
ลักษณะของวินัย	9
ข้อกำหนดเรื่องวินัย	9
บทบัญญัติว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย	9
การดำเนินการทางวินัย	14
การอุทธรณ์ และร้องร้องทุกข์	21
สรุป วินัยและการดำเนินการทางวินัย	23
แนวข้อสอบวินัยและการรักษาวินัย	28

ส่วนที่ 2 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

ความหมายของคุณธรรม	37
คุณธรรมสำหรับครู	37
ความสำคัญของคุณธรรม	38
หลักธรรมสำหรับครู	41
จริยธรรมสำหรับครู	50
ประโยชน์ของจริยธรรม	51
ค่านิยมที่ควรควรนิยมและไม่ควรนิยม	53
สรุป คุณธรรม ของครูที่ควรปฏิบัติ	56

ส่วนที่ 3 มาตรฐานวิชาชีพ

ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	58
การพัฒนาหลักสูตร	144
การจัดการเรียนรู้	149
จิตวิทยาสำหรับครู	151
การวัดและประเมินผลการศึกษา	162
การบริหารจัดการในห้องเรียน	164
การวิจัยทางการศึกษา	191
นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	208
ความเป็นครู	220

ส่วนที่ 4 จรรยาบรรณวิชาชีพ

ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556	231
ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2553	234
ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559	257

ส่วนที่ 5 สมรรถนะวิชาชีพ

สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู	261
---	-----

วินัยและการรักษาวินัย

- ☛ ความหมายของวินัย
- ☛ ความสำคัญของวินัยที่มีต่อการศึกษา
- ☛ จุดมุ่งหมายของวินัย
- ☛ การรักษาวินัย
- ☛ บทบาทของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการรักษาวินัย
- ☛ วัตถุประสงค์ของการรักษาวินัย
- ☛ ลักษณะของวินัย
- ☛ ข้อกำหนดเรื่องวินัย
- ☛ บทบัญญัติว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย
- ☛ การดำเนินการทางวินัย
- ☛ แนวข้อสอบวินัยและการรักษาวินัย

มาตรา 95 ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ให้กระทำโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจ หรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัยให้กระทำโดยการเอาใจใส่สังเกตการณ์และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดวินัย ในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 7

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้และตามหมวด 7 หรือมีพฤติกรรมปกป้อง ช่วยเหลือเพื่อมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาถูกลงโทษทางวินัย หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

มาตรา 96 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดวินัย จำต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 7

โทษทางวินัยมี 5 สถาน คือ

- (1) ภาคทัณฑ์
- (2) ตัดเงินเดือน
- (3) ลดเงินเดือน

(4) ปลอดภัย

(5) ปลอดภัย

ผู้ใดถูกลงโทษปลอดภัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าเป็นผู้ลาออกจากราชการ

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ 7 แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 16/2560 เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

มาตรา 97 การลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทำเป็นคำสั่งวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามระเบียบของ ก.ค.ศ. ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและมีให้เป็นไปโดยพยานา โดยอคติหรือโดยโทสะจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด และมีเหตุผลอย่างไรในการกำหนดสถานโทษเช่นนั้น

การดำเนินการทางวินัย

บทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย ตามหมวด 7 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 มาตรา 98 ถึงมาตรา 106 มีดังนี้

มาตรา 98 การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและความยุติธรรมโดยมิชักช้า และในการสอบสวนจะต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

การสอบสวนกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และต้องมีกรณีอันมีมูลว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น เว้นแต่กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัยร่วมกัน และในจำนวนผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 ของผู้ถูกกล่าวหาผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีลำดับชั้นสูงกว่าผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 ของผู้ถูกกล่าวหารายอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาในลำดับชั้นสูงกว่าดังกล่าวเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมด

การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

มาตรา 121 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ 7 แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 16/2560 เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

มาตรา 122 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกสั่งลงโทษปลดออก ไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ แล้วแต่กรณี ต่อ ก.ค.ศ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง และให้ ก.ค.ศ. พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

มาตรา 123 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษาหรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง มีมติไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

มติของ ก.ค.ศ. ตามวรรคสอง ให้เป็นที่สุด

มาตรา 124 หลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์และพิจารณา อุทธรณ์ และการร้องทุกข์และพิจารณาร้องทุกข์ ตามมาตรา 121 มาตรา 122 และมาตรา 123 ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

ในการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค. ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น

ในกรณีที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์กลับเข้ารับราชการให้นำมาตรา 103 มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 125 เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้วินิจฉัยอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามมาตรา 121 หรือมาตรา 122 แล้ว

สรุป วินัยและการดำเนินการทางวินัย

วินัย : การควบคุมความประพฤติของคนในองค์กรให้เป็นไปตามแบบแผนที่พึงประสงค์

วินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา : ข้อบัญญัติที่กำหนดเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติ ตามหมวด 6 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 10/2559 เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 16/2560 เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

โทษทางวินัย มี 5 สถาน คือ

วินัยไม่ร้ายแรง มีดังนี้

1. ภาคทัณฑ์
2. ตัดเงินเดือน
3. ลดขั้นเงินเดือน

วินัยร้ายแรง มีดังนี้

4. ปลดออก
5. ไล่ออก

การว่ากล่าวตักเตือนหรือการทำทัณฑ์บน ไม่ถือว่าเป็นโทษทางวินัย ใช้ในกรณีที่เป็นความผิดเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ

การว่ากล่าวตักเตือนไม่ต้องทำเป็นหนังสือ แต่การทำทัณฑ์บนต้องทำเป็นหนังสือ (มาตรา 100 วรรคสอง)

โทษภาคทัณฑ์ ใช้ลงโทษในกรณีที่เป็นความผิดเล็กน้อยหรือมีเหตุอันควรลดหย่อน

โทษภาคทัณฑ์ไม่ต้องห้ามการเลื่อนขั้นเงินเดือน

โทษตัดเงินเดือนและลดขั้นเงินเดือน ใช้ลงโทษในความผิดที่ไม่ถึงกับเป็นความผิดร้ายแรง และไม่ใช่งานที่เป็นความผิดเล็กน้อย

โทษปลดออกและไล่ออก ใช้ลงโทษในกรณีที่เป็นความผิดวินัยร้ายแรงเท่านั้น

การลดโทษความผิดวินัยร้ายแรง ห้ามลดโทษต่ำกว่าปลดออก

ผู้ถูกลงโทษปลดออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนลาออก

แนวข้อสอบวินัยและการรักษาวินัย

1. วินัยหมายถึง

- ก. ระเบียบแบบแผนที่ข้าราชการควรประพฤติปฏิบัติ
- ข. ระเบียบแบบแผนที่ข้าราชการยึดถือปฏิบัติ
- ค. ระเบียบแบบแผนที่ข้าราชการต้องประพฤติปฏิบัติ
- ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ก. ระเบียบแบบแผนที่ข้าราชการควรประพฤติปฏิบัติ

วินัยข้าราชการอาจแยกพิจารณาได้เป็น 2 ความหมาย คือ

1. หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ แบบแผนความประพฤติที่ทางราชการกำหนดให้ข้าราชการยึดถือและปฏิบัติ
2. หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ข้าราชการแสดงออกมาในทางที่ถูกที่ควร เป็นการควบคุมตนเองให้แสดงพฤติกรรมที่ถูกระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือแบบแผนที่ทางราชการกำหนดไว้ ดังนั้น วินัยจึงหมายถึง กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือแบบแผนความประพฤติที่ควบคุมพฤติกรรมของคนในองค์กรให้เป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์

2. วินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้ในกฎหมายใด

- ก. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546
- ข. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551
- ค. พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546
- ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ก. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546

บทบัญญัติว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย ตามหมวด 6 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 มาตรา 82 ถึงมาตรา 97

3. จากข้อ 2 บทบัญญัติว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย กำหนดไว้ในหมวดใด มาตราใด

- ก. หมวด 4 มาตรา 80-92
- ข. หมวด 6 มาตรา 82-97
- ค. หมวด 7 มาตรา 83-99
- ง. หมวด 8 มาตรา 82-97

ตอบ ข. หมวด 6 มาตรา 82-97

คำอธิบายตั้งข้อข้างต้น

4. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างไร

- ก. ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาคและเที่ยงธรรม
- ข. มีความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร และรักษาประโยชน์ของทางราชการ
- ค. ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด
- ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ง. ถูกทุกข้อ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาคและเที่ยงธรรม มีความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร ดูแลเอาใจใส่ รักษาประโยชน์ของทางราชการ และต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจและหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา 84)

5. ข้อใดเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- ก. การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
- ข. ขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
- ค. ถูกทั้ง ข้อ ก. และ ข้อ ข.
- ง. ไม่มีข้อใดกล่าวถูกต้อง

ตอบ ค. ถูกทั้ง ข้อ ก. และ ข้อ ข.

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาลโดยถือประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน และไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อ หรือขาดการเอาใจใส่

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

ครูอาจารย์มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการให้การศึกษาแก่เยาวชน แห่งชาติ การที่จะเป็นครูอาจารย์ที่ดีนั้น จึงควรมีสิ่งสำคัญ 3 ประการดังนี้

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชา
2. มีเทคนิคการสอนที่ดี แม่นยำในวิธีการสอน
3. มีคุณธรรมและความประพฤติดี

เพราะฉะนั้น ครูที่ดีจึงไม่ใช่มีความรู้อย่างเดียว แต่จะต้องมีคุณธรรมควบคู่ไปด้วย

ความหมายของคุณธรรม

ราชบัณฑิตยสถาน (2525: 187) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า เป็นสภาพ คุณงามความดี

กู๊ด (Good 1973: 641) ได้ให้ความหมายของคุณธรรม (Virtue) ไว้ดังนี้ คือ

1. **คุณธรรม** คือ ความดีงามของลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ได้กระทำจนเคยชิน
2. **คุณธรรม** คือ คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิดและมาตรฐานของสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติและศีลธรรม
3. **คุณธรรม** คือ คุณสมบัติที่ยึดมั่นในการปฏิบัติทางจรรยาต่อสังคม

ประภาศรี สีหอำไพ (ประภาศรี สีหอำไพ อ่างใน ทองคุณ หงส์พันธุ์ และคณะ 2537: 118) กล่าวว่าคุณธรรม หมายถึง หลักธรรมจริยาที่สร้างความรู้สึกลึกซึ้งชอบชั่วดี ในทางศีลธรรม มีคุณงามความดีภายในจิตใจอยู่ในขั้นสมบูรณ์จนเต็มเปี่ยมด้วยความสุข การเป็นผู้มีคุณธรรม คือ การปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบอันดีงาม

☛ คุณธรรมสำหรับครู

พุทธทาสภิกขุ (2529: 89-91) ได้อธิบายไว้ดังนี้

คำว่า “คุณ” หมายถึง ค่าที่มีอยู่ในแต่ละสิ่งซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งความยึดถือ เป็นไปได้ ทั้งทางดีและทางร้าย คือ ทำให้จิตใจยินดีก็เรียกว่า คุณ ทำให้จิตใจยินร้ายก็เรียกว่า คุณ ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของมัน ผู้มีจิตหลุดพ้นแล้วด้วยประการทั้งปวงจะอยู่เหนือ ความหมายของคำคำนี้

ส่วนคำว่า “ธรรมะ” มีความหมาย 4 อย่าง คือ

1. ธรรมะ คือ ธรรมชาติ เรามีหน้าที่ต้องเกี่ยวข้อง

2. ธรรมะ คือ กฎของธรรมชาติ เรามีหน้าที่ต้องเรียนรู้

3. ธรรมะ คือ หน้าที่ตามกฎของธรรมชาติ เรามีหน้าที่ต้องปฏิบัติ

ธรรมะ คือ ผลจากการปฏิบัติหน้าที่นั้น เรามีหน้าที่จะต้องมีหรือใช้มัน อย่างถูกต้อง
กล่าวโดยสรุป คุณธรรม คือ อุปนิสัยอันดีงามที่อยู่ในจิตใจของคน อยู่ใน ความรู้สึกผิดชอบ
ชั่วดี ซึ่งเป็นสิ่งที่จะควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกสนองความปรารถนา

คุณธรรมแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. คุณธรรมแบบทาส (Slave Virtue) เป็นลักษณะคุณธรรมที่ยึดถือและปฏิบัติตาม
แบบอย่างของผู้ที่ทรงไว้ด้วยคุณงามความดี เช่น ถือแบบอย่างที่ดีจากผู้ใหญ่ ผู้บังคับบัญชา เป็น
ต้น

2. คุณธรรมแบบนาย (Master Virtue) เป็นลักษณะคุณธรรมที่ยึดถือและปฏิบัติตาม มโน
ธรรมของตนเองที่เห็นว่าถูกต้องดีงาม เช่น การให้ความยุติธรรมแก่ลูกน้อง หรือ บุคคล รอบข้าง
เป็นต้น

☛ ความสำคัญของคุณธรรม

คุณธรรมมีความสำคัญต่อบุคคล สังคม และชาติบ้านเมือง เพราะถ้าในสังคมใดมี สมาชิกที่
ไร้คุณธรรม สังคมก็จะมีแต่ความวุ่นวาย และยากต่อการพัฒนา เช่นเดียวกับใน สังคมของครู ถ้า
ครูเป็นผู้ไร้คุณธรรม นอกจากจะทำให้ตนเองและสถาบันวิชาชีพตกต่ำ แล้ว ยังจะทำให้สังคมและ
ชาติบ้านเมืองต้องตกต่ำไปด้วย

ยนต์ ชุ่มจิต (2541: 219-220) กล่าวว่า ครูที่มีคุณธรรมย่อมทำให้เกิดประโยชน์ และมี
ความสำคัญหลายประการ ดังนี้ คือ

1. ด้านตัวครู

1.1 ทำให้ครูมีความเจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงในอาชีพ

1.2 ได้รับคำยกย่องสรรเสริญจากบุคคลทั่วไป เป็นที่เคารพเชื่อฟังของศิษย์

1.3 มีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ไร้ภัยอันตรายใด ๆ เพราะแวดล้อม ด้วย
ความรักและนับถือจากศิษย์และประชาชนทั่วไป

2. ด้านสถาบันวิชาชีพ

2.1 ทำให้ชื่อเสียงของคณะครูเป็นที่ศรัทธาเลื่อมใสของปวงชน

สมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา (Teachers and personnels competency) หมายถึง พฤติกรรมซึ่งเกิดจากการรวมความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) คุณลักษณะ (Character) ทศนคติ (Attitude) และแรงจูงใจ (Motivation) ของบุคคล และส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างโดดเด่น

สมรรถนะ มืองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ความรู้ (Knowledge)
2. ทักษะ (Skills)
3. คุณลักษณะส่วนบุคคล (Attributes)

สมรรถนะ มี 2 ประเภท คือ

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency)
2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency)

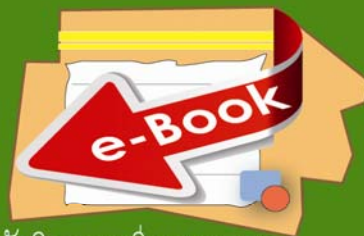
สมรรถนะหลัก

1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์
2. การบริการที่ดี
3. การพัฒนาตนเอง
4. การทำงานเป็นทีม

สมรรถนะประจำสายงาน

สมรรถนะประจำสายงานเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลและแสดงคุณลักษณะพฤติกรรมได้เด่นชัดเป็นรูปธรรม โดยเป็นคุณลักษณะเฉพาะสำหรับสายงานครู คือ

1. การออกแบบการเรียนรู้
2. การพัฒนาผู้เรียน
3. การบริหารจัดการชั้นเรียน



นักวิชาการเตรียมสอบราชการ

นักวิชาการเตรียมสอบราชการ